

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Приймальною комісією
Протокол № 3 від 24.03.2025
Голова Приймальної комісії

Олександр ТУРУНЦЕВ

ПРОГРАМА
вступного випробування (іспиту) до аспірантури
зі спеціальності В4 Образотворче мистецтво та реставрація

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма: «Образотворче мистецтво»

На основі: освітнього ступеня «Магістр»

(освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст»)

ПОГОДЖЕНО

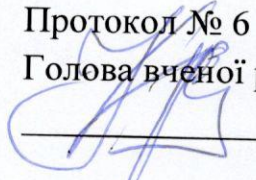
Проректор з наукової роботи
та міжнародної діяльності

Наталія ВІННІКОВА

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні вченої ради
Факультету образотворчого мистецтва і
дизайну

Протокол № 6 від 19.03.2025
Голова вченої ради

Остап КОВАЛЬЧУК

I. ВСТУП

Вступне випробування (іспит) до аспірантури зі спеціальності В4 Образотворче мистецтво та реставрація проводиться з метою виявлення рівня попередньої підготовки вступників, їх загальної ерудованості та обізнаності в загальних питаннях мистецтвознавства – теорії та історії образотворчого мистецтва.

Серед завдань вступного випробування (іспиту) – визначення схильності вступника до постановки та вирішення науково-дослідницьких завдань у галузі мистецтвознавства; до проведення фундаментальних і прикладних досліджень, до запровадження на практиці результатів дослідження, до написання науково-дослідницького тексту як результату навчання в аспірантурі.

Вступне випробування проводиться у формі іспиту та передбачає відповідь вступника за трьома питаннями обраного білету з теорії та історії зарубіжного, вітчизняного образотворчого мистецтва. Час підготовки відповіді – 30 хв.

Вимоги до рівня підготовленості вступника передбачають належний рівень його підготовки в усіх галузях гуманітарного знання. Кожен білет включає одне загальнотеоретичне питання, що передбачає володіння мистецтвознавчим інструментарієм, знаннями з теорії мистецтва, друге – з історії зарубіжного мистецтва, третє – українського. Додаткові запитання членами комісії ставляться переважно за спрямуванням майбутнього дисертаційного дослідження вступника.

Перелік необхідних знань вступника:

- основні поняття і терміни мистецтвознавства;
- основні мистецтвознавчі школи й аналіз творів мистецтва;
- класифікація мистецтв і жанрова ієрархія образотворчих мистецтв;
- історія образотворчого мистецтва й архітектури;
- широке коло фахової літератури та джерел в галузі мистецтвознавства;
- основні стилі напрямки та мистецтва;
- історичний і культурний контекст формування та розвитку окремих видів образотворчого мистецтва та художнього життя;
- творчість майстрів вітчизняного та зарубіжного образотворчого мистецтва й архітектури;
- ключові твори, що характеризують художній процес;
- основні методологічні принципи мистецтвознавства та історію їх становлення;
- сучасне вітчизняне та зарубіжне мистецтво;
- історія колекціонування творів мистецтва та сучасні принципи збереження культурного та художнього спадку.

Перелік необхідних умінь вступника:

- аналізувати основні еволюційні фази зарубіжного та вітчизняного мистецтва;
- виявляти основні тенденції розвитку, передумови виникнення певних стилів, течій, напрямків у мистецтві, визначати фактори впливу на них того чи іншого мистецького феномену;
- окреслювати колекційну, музейну, історичну, художню, матеріальну цінність мистецького твору;
- визначати приналежність мистецького твору до певного виду та жанру;
- працювати зі спеціальною науковою літературою з проблем теорії та історії мистецтва;
- характеризувати мистецькі твори з урахуванням історичного контексту;
- самостійно й аргументовано формувати наукові положення;
- володіти навичками роботи з бібліографічними й іконографічними джерелами;
- оперувати основами аналізу й інтерпретації творів образотворчого мистецтва та архітектури;
- мати навички у використанні інформаційних технологій, що використовуються у галузі мистецтвознавства.

II. ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

ТЕМА 1. ТЕОРІЯ, ІСТОРІЯ ТА КРИТИКА В МИСТЕЦТВОЗНАВСТВІ. КЛАСИФІКАЦІЯ МИСТЕЦТВ

Методологія в системі мистецтвознавчого знання. Формальна школа (І. Гільдебранд, А. Рігль, Г. Зедльмайр, Г. Вельфлін, В. Ворінгер). Соціологія мистецтва (А. Хаузер). Метод М. Дворжака. Віденська школа. Іконографія та іконологія Е. Панофського. Семіотика у мистецтвознавстві (Ч. С. Пірс). Мистецтвознавче знання та неklasичний психоаналіз (З. Фрейд). Герменевтика. Структуралізм та пост структуралізм у мистецтвознавстві.

Мистецтво як механізм культурної еволюції. Мистецтво та релігія як основа духовної культури. Класифікація мистецтв. Мистецтва синтетичні, аудіо-візуальні, пластичні (образотворчі, інтерактивні), декоративно-прикладне мистецтво, архітектура. Роди, види, жанри, ієрархія жанрів образотворчого мистецтва. Засоби художньої виразності кожного з видів. Механічні та вільні мистецтва. Дж. Вазарі як засновник історії мистецтв і його послідовники. Народження художньої критики.

ТЕМА 2. МИСТЕЦТВО ПЕРВІСНОГО СУСПІЛЬСТВА ТА ДАВНЬОГО СХОДУ

Проблема походження мистецтва. Синкретичне мистецтво первісного суспільства. Формування образів в образотворчій діяльності людей первісного суспільства. Наскельний живопис печер Франції та Іспанії. Пам'ятники первісного мистецтва на території України, первісне мистецтво в українських музеях. Мегалітична архітектура.

Пам'ятники давніх держав Західної Азії та Єгипту. Канонічне мистецтво як цілісне відображення світу природи та людини та його релігійна форма. Періодизація мистецтва Західної Азії та Давнього Єгипту. Особливості розписів, скульптури, архітектури Давнього, Середнього та Нового царств у долині Нілу.

Пам'ятники єгипетського декоративно-прикладного мистецтва як найдосконаліше втілення світогляду стародавніх єгиптян (релігійних, астрологічних, математичних уявлень і художніх уподобань). Освоєння естетики природних і штучних матеріалів: металу, каменю, дерева, кераміки, скла. Основні художні ремесла, матеріали і техніки, характерні особливості форм і розписів виробів. Єгипетські фаянси, алебастри, коптські тканина й ікони.

ТЕМА 3. МИСТЕЦТВО КИТАЮ, ЯПОНІЇ, ІРАНУ. РОЗПИСИ КУЛЬТОВИХ СПОРУД ІНДІЇ ТА ШРІ-ЛАНКИ.

Мистецтво Китаю. Періодизація. Особливості традиційних художніх ремесел. Вироби з металу. Ритуальний бронзовий посуд. Специфіка формотворення й орнаменталізації. Символіка. Розвиток керамічного посуду, його роль в повсякденному житті та ритуалах. Поява фарфору, технологія,

основні віхи розвитку, асортимент, вплив на розвиток світового керамічного мистецтва. Художня обробка каменю й дерева, вироби зі слонової кістки та лаку. Шовк і вироби з нього. Специфіка китайських меблів. Поняття шінуазрі.

Особливості мистецтва Японії. Предмет та інтер'єр як єдине художнє ціле. Ставлення до матеріалу, прагнення виявити його природні виразні якості. Вироби з бронзи. Кераміка. Лакове виробництво. Тканини і вишивка по шовку. Нецке. Віяла.

Мистецтво Ірану. Єдність принципів декоративної орнаментики. Рельєфи і скульптура Ахемідського Ірану (ансамблі Персеполісу, Суз). Сасанідське срібло. Люстрована кераміка, кераміка «мінаї», розписні емалі «мінакарі» у порівнянні із грузинськими перегородчастими емалями «мінанкарі». Вироби з металу з гравійованим візерунком та інкрустацією. Перські килими, вибійка. Розписні шовкові тканини.

Ансамблі розписів Сірії та Аджанти.

ТЕМА 4. АНТИЧНЕ МИСТЕЦТВО

Поняття «античне мистецтво», періодизація. Мистецтво Крито-Мікенської цивілізації. Мистецтво Древньої Греції. Мистецтво архаїки. Проблема ідеалу та поняття класики. «Канон» Поліклета. Оголеність як форма образотворчого мистецтва, винайдення кераміки греками. Мистецтво Фідія, його значення для подальшого європейського мистецтва. Феномен давньогрецького вазопису. Грецький скульптурний портрет. Майстри ваяння доби пізньої класики.

Мистецтво Етрурії. Розписи гробниць. Етруська кераміка.

Мистецтво Давнього Риму. Римський тип художнього мислення. Проблема оригіналу й копії. Римський рельєф: «Ara Pacis Augustae» («Вівтар Миру»). Римський скульптурний портрет: етапи розвитку. Римська мозаїка. Помпеянський монументально-декоративний розпис. Фаумський портрет.

Загальна характеристика античного мистецтва. Періодизація. Давньогрецька кераміка як основне джерело інформації про античну Грецію. Матеріал, технологія виробництва. Еволюція стилів вазопису. Чорнофігурний, червонофігурний стилі. Форми посудин та їх функції. Художнє скло. Специфічні риси ювелірної справи. Художній метал. Дерево. Виготовлення меблів.

Мистецтво Давнього Риму. Домінування рельєфного декору на посуді давніх римлян. Гальська та рейнська кераміка. Розквіт художнього скла в Давніх Єгипті та Римі. Винайдення техніки вільного видування зі скла. Поліхромний стиль. Техніка гравіювання по склу. Золочене скло.

ТЕМА 5. МИСТЕЦТВО ВІЗАНТІЇ, СЕРЕДНЬОВІЧНЕ МИСТЕЦТВО ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ

Мистецтво Візантії. Генеза візантійської ікони. Монументальний живопис і мозаїки. Книжкова мініатюра. Вплив візантійської художньої мови

на західноєвропейське та давньоруське мистецтво.

Ранньохристиянське мистецтво. Розписи катакомб. Античні образотворчі форми у новому контексті зміни релігії.

Дороманське мистецтво. Мистецтво Меровінгів. «Каролінгське Відродження». Мистецтво Оттонівської Германії. Розквіт рукописної книги.

Романське мистецтво. Монументальний живопис (фрески) та скульптура. Книжкова мініатюра. Портали романських храмів.

Арраси. Готичне мистецтво Франції: монументальна скульптура, вітражі. Готичний храм як зразок синтезу мистецтв. Мистецтво середньовічної Італії. Історико-культурні особливості європейського Середньовіччя. Християнство і його роль у середньовічній культурі. Організація цехового ремісничого виробництва у містах. Формування ринку художніх виробів. Сплавлення воедино античної і «варварської» художніх традицій. Регіональні особливості. Кельтське ювелірне мистецтво. Візантійські емалі. Іспано-мавританська кераміка. Церковне начиння та шиття. Західноєвропейські шпалери. Німецька різьба по кістці й дереву. «Священне світло релігії»: готичні вітражі Франції та Німеччини. Меблі. Матеріали, техніки, мотиви оздоблення, художні особливості виробів.

ТЕМА 6. КИЄВОРУСЬКЕ МИСТЕЦТВО XI–XIII СТ.

Періодизація києворуського мистецтва. Прийняття християнства та формування іконописних традицій Київської Русі. Синтез монументально-декоративного мистецтва й архітектури у києворуському хрестовокупольному й ротондальному храмі.

Синтез праці представників візантійський базилевських майстерень і києворуських зодчих, художників-монументалістів, золотарів. Домонгольська ікона у порівнянні з візантійською (з огляду на різні стилі останньої).

Ювелірне мистецтво Київської Русі. Ансамблі різних типів колтів, рясен, чільців, браслетів, цат, барм, хрестів-енколпіїв, відомі за музейними збірками України, Великобританії, Сполучених Штатів Америки. Визначні майстри києворуської ювелірної справи. Застосування технік перегородчастої гарячої емалі (впливи Візантії і Грузії), скані, філіграні, зерні, чорніння. Іконографія Сиріїв, Алконостів, Гамаюнів.

Монументальний живопис і мозаїка київських ансамблів до 1240 р. Мистецтво оздоблення рукописної книги та найвизначніші пам'ятки доби. «Друга хвиля» грецьких впливів, ісихазм, посилення тринітарних ідей. Книжкова мініатюра. Іконографічні ізводи києворуської ікони.

ТЕМА 7. УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО XIV–XVI СТ.

Українське мистецтво XIV–XVI ст. Архітектурні ансамблі України. Формування обличчя міст. Вплив Львова на містобудівну практику України. Забудова Бродів, Жовкви. Типи оборонних споруд. Кам'янець-Подільська фортеця. Луцький замок. Хотинський замок. Замок в Острозі. Замок у

Підгірцях. Забудова центру Львова. Площа Ринок, Руська вулиця, каплиця Трьох святих, каплиця Боїмів, каплиця Кампіанів, Чорна кам'яниця, вежа Корнякта, Бернардинський костел.

Культове будівництво України. Оборонний характер споруд. Покровська церква в Сутківцях. Скульптура України. Звернення до іконографічних традицій Київської Русі. Декоративне різьблення іконостасів, вівтарів, храмових лав. Оздоблення надгробків – меморіальна скульптура.

Український монументальний живопис. Розписи у Вислиці, сандомирські фрески, люблінські фрески у замковій каплиці св. Трійці.

Іконопис України. Основні впливи, традиції, тенденції. Творчість майстра з Ванівки. Творчість Ф. Сеньковича. Початок розвитку феномену портретного малярства з II пол. XVI ст. Сарматський портрет XVII ст. Донаторські та надтринні зображення. Міщанський портрет.

Книжкова мініатюра доби: «Пересопницьке Євангеліє», Галицьке Євангеліє, Київська Псалтир. Розквіт графіки й початки гравюри. Заснування нових друкарень. Патерик Печерський.

ТЕМА 8. УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО XVII – XVIII СТ.

Феномен бароко в українському мистецтві. Синтез традицій, вплив зарубіжного мистецтва. Культове будівництво. Творчість Й. Шедея, І. Григоровича-Барського, С. Ковніра. Ансамбль Андріївської церкви та Маріїнського палацу в Києві. Церква св. Юра у Львові. Преображенська церква у Сорочинцях. Вплив традицій дерев'яного будівництва. Нові споруди Києво-Печерської лаври.

Живопис XVII–XVIII ст. Творчість І. Рутковича. Творчість В. Петрановича. Художній двір Яна III Собеського та Міхала Радзивілла Рибоньки. Творчість Мартіно Альтамонте. Іконопис епохи. Феномен українського іконостасу. Школи. Скит Манявський. Портретний живопис епохи. Репрезентативний портрет.

Скульптура бароко. Творчість Й. Пінзеля та С. Шалматова. Визначні пам'ятки цих майстрів, порівняння їх з творчістю провідних скульпторів Європи означеної доби.

Українське граверне мистецтво. Творчість Л. Тарасевича, І. Мігури, І. Щирського, Г. Левицького-Носа.

Персіярні, тапіярні, гуті, фарфурні, центри сницарства, золотарства України.

Комплекс споруд Бахчисараю.

ТЕМА 9. УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО XIX СТ.

Архітектура України зрілого класицизму. Роль класики в системі планування міст у XIX ст. Творчість А. Меленського. Архітектура Києва I пол. XIX ст.

Романтизм у мистецтві України. Портретний живопис романтичної традиції. Творчість Г. Левицького, В. Тропініна та В. Боровиковського –

майстрів українського походження. Живописний спадок І. Сошенка. Романтичний портрет академічної школи. Творчий спадок Т. Шевченка, Д. Безперчого. Мистецький доробок А. Мокрицького, К. Павлова. Живопис Г. Васька.

Реалізм у мистецтві XIX ст. Пейзажний живопис II пол. XIX ст. Пленеризм. Україніка в творчості Г. Світославського, О. Васильківського, П. Мартиновича, В. Орловського, М. Пимоненка, І. Айвазовського, А. Куїнджі, І. Їжакевича. Київська рисувальна школа М. Мурашка. Імпресіоністичні пошуки в мистецтві представників Одеської та Харківської художніх шкіл.

Жанри в творчості пересувників кінця XIX ст.

Архітектура доби еклектики. Боз-ар. Прибуткові будинки в зодчестві Києва кінця XIX ст.

ТЕМА 10. ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО ДОБИ ВІДРОДЖЕННЯ

Гуманізм та антропоцентризм як ідейні основи Відродження. Періодизація історії мистецтва доби в Італії: проторенесанс (дученто, треченто), раннє Відродження (кватроченто), високе та пізнє Відродження (чінквеченто).

Флорентійська та венеційська школи: представники. Титани Відродження. Зародження та розвиток маньєризму в Італії XVI ст. Італійські академії доби ренесансу. Скульптура доби Відродження.

«Північне Відродження». Найбільш відомі представники. Творчість художників Німеччини та Нідерландів. Французьке мистецтво XV–XVI ст.

Декоративно-прикладне мистецтво Ренесансу: загальна характеристика. Меблі: основні матеріали виготовлення, форми, специфіка оздоблення. Майоліка: технологія, історія виникнення, провідні центри, найвідоміші майстри. Французька кераміка. Вплив італійських взірців. Творчість Б. Паліссі. Фаянси Сен-Поршера та Руана.

Художнє скло. Венеціанське скло доби Відродження. Технологія. Мурано як центр склоробства. Загальна характеристика ювелірної справи. Художній метал Відродження. Розквіт емальєрного мистецтва у Франції. Лімож як центр виробництва емалей. Арраси. Флоренція та Венеція як центри виробництва шовку. Виробництво шпалер у Брюсселі.

ТЕМА 11. ЗАРУБІЖНЕ ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО НОВОГО ЧАСУ

Бароко та класицизм як провідні стилі епохи. Реалізм у мистецтві XVII та XVIII ст. Академізм (класицизм) в італійському живопису. Караваджизм як особливий напрямок у розвитку європейського живопису. Риси бароко та реалізму, реалістичне спрямування й елементи жанру в іспанському живопису XVII ст. Творчість Д. Веласкеса, Ф. Гойї. Творчість П.-П. Рубенса, Рембрандта.

Своєрідність французького класицизму XVII ст. Розвиток реалізму в образотворчому мистецтві Франції того ж періоду. Творчість Н. Пуссена. Королівська академія живопису та скульптури. Реалістичні тенденції у мистецтві Франції XVII та XVIII ст. Стиль рококо. Творчість Ф. Буше, А. Ватто, Т. Гейнсборо.

Стиль Людовіка XIV, XV, XVI. Палладіанство в архітектурі.

Бароко та рококо в європейському мистецтві. Вплив східного імпорту. Специфічні риси вирішення інтер'єрів, зміни у вирішенні житлового простору в епоху рококо. Роль тканин і дзеркал в оформленні інтер'єрів. Меблі: стиль, специфіка декорування, матеріали, асортимент. Поняття комфорту. Творчість Т. Чіппендейла.

Європейські фаянси (Невер, Руан, Мустьє, Делфт та ін.): наслідування Сходу та створення самобутньої традиції. Розвиток фарфорового виробництва. Специфіка технології. Твердий та м'який фарфор. Особливості декорування. Технології розпису. Провідні європейські центри фарфорового виробництва. Фарфор Майсену та Севру. Розвиток склоробства. Поступовий занепад Італії, скло Богемії та Німеччини. Виготовлення люстр з латуні в Голландії та Фландрії. Першість Франції доби бароко та рококо у виробництві тканин. Обюссон і Савонері. Мануфактура Гобеленів. Мануфактура Бове.

ТЕМА 12. ЗАРУБІЖНЕ МИСТЕЦТВО XIX СТ.

Класицизм, ампір, романтизм, реалізм – загальні характеристики названих стилів, напрямків і творчих методів та їх національні варіанти.

Рим як центр класицистичного мистецтва. Скульптура класицизму. Французький революційний класицизм. Ж.-Л. Давид. Французьке мистецтво періоду імперії та реставрації.

Романтизм у мистецтві Франції. Витоки романтичного руху. «Романтична битва». Е. Делакруа та О.-Д. Енгр. Хронологічні межі романтизму та його історичне значення. Цопф, нео-грек, бідермайер і романтизм у мистецтві Німеччини XIX ст. Англійський пейзаж I половини XIX ст. Французький реалізм. Графіка 1830-х рр. О. Дом'є. Живопис Ж. Мілле та Г. Курбе. Барбізонська школа.

Е. Мане. Імпресіонізм як творчий метод, його особливості та майстри. О. Роден. Постімпресіонізм. Творчість В. ван Гога, П. Сезанна. Національні варіанти символізму (на прикладі мистецтва Німеччини, Австрії, Італії). «Прерафаеліти». Мистецтво США в XIX ст. Тяжіння до синтезу мистецтв. Пошуки нової стилістичної єдності мистецтв. Стиль модерн.

Стилістика класицизму та ампіру в архітектурі та живописі. Специфіка вирішення інтер'єру. Класицизм та ампір у меблях: матеріали, нові форми, провідні майстри. Творчість Дж. Веджвуда. Заснування фаянсового заводу «Етрурія». Діяльність Севрського заводу. Загальна характеристика виготовлення й декорування тканин.

Від історизму до модерну. Розвиток техніки кінця XIX – початку XX ст. Поява крупної промисловості та сучасного транспорту. Повернення до ремісничих традицій. Характеристика керамічного мистецтва. Діяльність провідних фарфоро-фаянсових мануфактур. Роль технічного прогресу в еволюції художнього скла. Відновлення слави венеціанського скла. Діяльність Е. Галле, Л.-К. Тіффані, Р. Лаліка.

ТЕМА 13. ЗАРУБІЖНЕ МИСТЕЦТВО XX СТ.

Неоднозначність і суперечливість, властиві художній картині світу XX ст. Напрями, течії, стилі. Е.-А. Бурдель. А. Майоль. Модерн. Модернізм як сукупність новаторських течій у художній практиці XX ст. Виникнення «нефігуративного», абстрактного мистецтва як найважливіший переворот в естетиці й художній практиці.

Експресіонізм. Походження та межі застосування терміну, його вузьке і розширене тлумачення. Об'єднання художників-експресіоністів Німеччини – «Міст» і «Синій вершник». «Паризька школа». Фовізм, кубізм, абстракціонізм, футуризм, сюрреалізм. Творчість А. Матісса, А. Модільяні, С. Далі. Італійська скульптура XX ст. Дж. Манцу. Мистецтво США. Е. Хоппер і Е. Уайет. Новітні форми візуалізації: перфоманси, інсталяції тощо.

Особливості розвитку декоративно-прикладного мистецтва в XX ст. Новий зміст предметної культури. Вплив конструктивізму і функціоналізму. «Баугауз». Принцип рівності між прикладними і витонченими мистецтвами.

Зародження дизайну. Перші досліді художнього конструювання інтер'єру, меблів, побутових речей. Особливості стилів: «конструктивізм», «хай-тек», «мінімалізм». Художники, що працювали у традиційних видах декоративно-прикладного мистецтва: гобелени Ж. Люрса, кераміка П. Пікассо, вітражі М. Шагала. Модний костюм П. Пуаре, К. Шанель, К. Діора, І. С. Лорана, Дж. Армани та ін. Предметний дизайн Міс ван дер Рое тощо.

**ІІІ. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ Й СКЛАДАННЯ
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ (ІСПИТУ) ДО АСПІРАНТУРИ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ В4 ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО
ТА РЕСТАВРАЦІЯ**

1. Специфічні риси давньоримського скла.
2. Загальна характеристика тканин доби бароко та рококо.
3. Характерні особливості мистецтва французького ампіру.
4. Італійська майоліка доби Відродження: технологічні особливості, провідні центри, видатні майстри.
5. Китайський фарфор: основні віхи історії.
6. Лімозькі емалі: історія, технологія.
7. Майсенський фарфор: історія, асортимент.
8. Меблі доби рококо: основні типи, специфіка декору.
9. Скло часів модерну. Майстри, художні центри.
10. Образотворче мистецтво Давнього Єгипту Давнього царства: загальна характеристика.
11. Живопис високого Ренесансу: школи, митці.
12. Маньєризм в образотворчому мистецтві Італії.
13. Образотворче мистецтво французького Ренесансу: загальна характеристика, провідні митці.
14. Німецьке образотворче мистецтво часів Відродження: тенденції, митці.
15. Нідерландське мистецтво часів Відродження: митці, шедеври.
16. Бароко в образотворчому мистецтві Італії.
17. Класицизм у французькому образотворчому мистецтві.
18. Романтизм в образотворчому мистецтві Німеччини.
19. Пейзажний живопис України ХІХ ст.
20. Імпресіонізм у французькому образотворчому мистецтві ІІ пол. ХІХ ст.
21. Готика в мистецтві Франції.
22. Готичний стиль в іспанському мистецтві.
23. Ансамбль Софії Київської.
24. Дороманське мистецтво Західної Європи: загальна характеристика, провідні тенденції.
25. Творчість давньогрецьких скульпторів доби Фідія.
26. Творчість давньогрецьких скульпторів доби Поліклета.
27. Крито-мікенське образотворче мистецтво.
28. Ордерна система в архітектурі Давньої Греції.
29. Архітектура Львова ХІV–ХVІ ст.
30. Український іконопис ХІV–ХVІ ст.
31. Український іконопис ХVІІ–ХVІІІ ст.
32. Романтизм в українському мистецтві
33. Діяльність «Товариства пересувних виставок» в Україні.
34. Палладіанство в європейській архітектурі.

35. Постімпресіонізм у французькому живопису.
36. Кубізм в образотворчому мистецтві: стилістичні характеристики.
37. Український авангард початку ХХ ст.
38. Ар нуво в мистецтві.
39. Персіярні і тапісярні України доби бароко-романтизму.
40. Модерн в українському мистецтві.
41. Творчість митців кола М. Бойчука.
42. Творчість народних художників України Марії Приймаченко та Катерини Білокур.
43. Українська скульптура кінця XVII–XVIII ст.
44. Український живопис кінця XVII–XVIII ст.
45. Архітектура українських міст XVIII–XIX ст.
46. Палацове будівництво України XVIII–XIX ст.
47. Неокласицизм в українській архітектурі XVIII–XIX ст.
48. Архітектура українського бароко. Тенденції розвитку та визначні пам'ятки.
49. Українське мистецтво кінця XVII–XVIII ст. Загальні тенденції.
50. Українська архітектура кінця XVII–XVIII ст. Загальні тенденції.
51. Мистецтво України доби неоліту (трипільська культура).
52. Мистецтво скіфських племен. Звіриний стиль.
53. Феномен французького олівцевого портрету доби Ренесансу.
54. Мистецтво давньоримської скульптури.
55. Ювелірне мистецтво Франції часів модерну.
56. Творчість Південноукраїнських художників.
57. Фламандський живопис XVII ст.
58. Голландський живопис XVII ст.
59. Творчість Й. Пінзеля.
60. Скульптура Франції доби імпресіонізму.
61. Первісний живопис: основні тенденції, загальна характеристика.
62. Первісна архітектура.
63. Український портретний живопис XVII–XVIII ст.
64. Творчість Леонардо да Вінчі.
65. Творчість Рембрандта.
66. Синтез мистецтв у готичному храмі.
67. Ансамбль Десятинної церкви.
68. Творчість Т. Шевченка.
69. Скульптура Франції доби імпресіонізму.
70. Давньогрецький вазопис: стилі, типологія посудин.
71. Творчість французьких живописців реалізму.
72. Творчість династії Г. та С. Якутовичів у контексті українського образотворчого мистецтва II пол. XIX ст.
73. Мистецтво графіки в ренесансовій Німеччині.
74. Мистецтво Межиріччя: загальна характеристика.
75. Творчість прерафаелітів.

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Кількість балів (max – 200)	Критерії
180 – 200	Виставляється за глибокі знання програмного матеріалу; вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
160 – 179	Виставляється за ґрунтовні знання програмного матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язування практичних задач.
140 – 159	Виставляється за міцні знання програмного матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
120 – 139	Виставляється за посередні знання програмного матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
100 – 119	Виставляється за слабкі знання програмного матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності його викладання, за слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
1 – 99	Виставляється за незнання значної частини програмного матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.

V. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Бьорд М., Гомперц В. Історія мистецтва; переклад з англ. Остапа Українця, Катерини Дудки. Київ : ArtHuss, 2019. 736 с.
2. Вітлі А. Історія живопису / ред. С. Єзерницька ; пер. з англ. О. Здір. Київ : Країна Мрій, 2008. 96 с. : іл.
3. Гетлейн М., Говард А. Арт-візіонери. Київ : Віват, 2018. 312 с.
4. Іваненко О. А. Українсько-французькі зв'язки: наука, освіта, мистецтво (кінець XVII – початок XX ст.). Київ : Інститут історії України НАН України, 2009. 338 с.
5. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення. За загальною ред. Стівена Фартінга. Київ : Віват, 2021. 576 с.
6. Кривавич Д. П. Українське мистецтво : навчальний посібник : у 3 ч. Ч. 3 / Д. П. Кривавич, В. А. Овсійчук, С. О. Черепанова. Львів : Світ, 2005. 268 с.
7. Лильо-Откович З. Український пейзажний живопис XIX – початку XX сторіччя. Київ : Балтія-Друк, 2007. 120 с.
8. Школьна О. В. Великосвітські мануфактури князів Радзивіллів XVIII–XIX століть на теренах Східної Європи. Київ : Ліра-К, 2018. 192 с. : іл.
9. Спецфонд 1937–1939. З колекції НХМУ: каталог / авт.-упоряд. Ю. Литвинець. Київ: Фенікс, 2016. 406 с.: іл.
10. In the Eye of the Storm: Modernism in Ukraine, 1900s – 1930s. Edited by Konstantin Akinsha, Katia Denysova, Olena Kashuba-Volvach. London: Thames & Hudson Ltd, 2022. 248 p.: il.
11. Mudrak Myroslava M. Art in Ukraine Between Identity Construction and Anti-Colonial Resistance / Edited By Svitlana Biedarieva. New York: Routledge, 2024. 204 p.: il.

Додаткова:

1. Антонович Є., Удріс І. Нариси з історії українського мистецтвознавства. Історія українського мистецтва в працях вчених київської школи кінця XIX – початку XX століття: навч. посіб.; Київ. ін-т реклами, Криворіз. держ. пед. ун-т. Київ; Кривий Ріг : ПП «Вид. дім», 2004. 273 с.
2. Галишин Р. Я. Українська церковна архітектура і монументально-декоративне мистецтво зарубіжжя. Львів : Сполом, 2002. 334 с.
3. Євтушенко С. В. Примітив : нариси з теорії, історіографії, історії художнього примітива; Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків, 2001. 234 с.
4. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення / за загальною ред. Стівена Фартінга. Київ: Віват, 2021. 576 с.
5. Кашуба-Вольвач О. Олександр Богомазов: Автопортрет. Київ: Родовід, 2012. 108 с: іл.
6. Кашуба-Вольвач О. Олександр Богомазов: творча лабораторія [науковий каталог] / упоряд. О. Кашуба-Вольвач. Київ, 2019. 448 с.: іл.

7. Кашуба-Вольвач О. Мистецькі сторінки «Нової генерації» 1927–1930: тематичний покажчик з образотворчого мистецтва, побутотворчого мистецтва, архітектури, кіно- та фотомистецтва і театру / авт.-упоряд. О. Кашуба-Вольвач. Київ: Фенікс, 2016. 146 с: іл.

8. Овсійчук В. А. Класицизм і романтизм в українському мистецтві; ред.: С. Павлюк; НАН України. Ін-т народознавства. Київ : Дніпро, 2001. 444 с.

9. Ходж, А. Н. Історія мистецтва. Живопис від Джотто до наших днів : [пер. з англ.]. Харків : Фактор : Pelican, 2012. 208 с. : кольор. іл.

10. Шейко В. М. Гаврюшенко О. А., Кравченко О. В. Історія художньої культури: Візантія. Арабо-мусульманський світ. Китай. Японія : підруч. для студ. вищ. навч. закл. мистец. і культури; Харк. держ. акад. культури. Харків, 2001. 182 с. укр.